

HỌC NGOẠI NGỮ VÀ CƠ HỘI VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HỌC

 NGUYỄN THỊ VIỆT PHƯƠNG*

Ngày nhận: 12/3/2020

Ngày phản biện: 14/3/2020

Ngày duyệt đăng: 28/3/2020

Tóm tắt: Trong thời đại toàn cầu hoá hiện nay, ngoại ngữ trở thành thứ công cụ bắt buộc phải có đối với bất kỳ ai muốn có cơ hội việc làm tốt. Học ngoại ngữ đã và đang trở thành một xu hướng của bất kỳ một người trẻ nào. Đơn giản vì nếu chỉ với tiếng mẹ đẻ, có thể bạn sẽ mất đi cơ hội làm việc trong những công ty đa quốc gia và giảm đi năng lực cạnh tranh trực tiếp với những ứng viên thông thạo thêm ngoại ngữ khác. Bài viết đưa ra một số quan điểm cũng như gợi ý về việc học ngoại ngữ trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Ngoại ngữ; việc làm; cơ hội.

FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND JOB OPPORTUNITY FOR LEARNERS

Abstract: In today's era of globalization, foreign language has become a must-have tool for anyone who wants a good job opportunity. Learning foreign languages has become a trend for any young person. Simply because the mother tongue, you may lose the opportunity to work in multinational companies and reduce the ability to compete directly with other candidates who are fluent in foreign languages. The article gives some views as well as suggestions on learning foreign languages in the current period.

Keywords: foreign languages; jobs; opportunities.

1. Vai trò của ngoại ngữ trong công việc

1.1. Học ngoại ngữ giúp mở ra cơ hội việc làm

Kinh tế trong giai đoạn khó khăn, khủng hoảng chính là lúc mà những người biết ngoại ngữ trở thành những người được trọng dụng. Các công ty quốc tế khi đến Việt Nam họ luôn có nhu cầu tuyển dụng nhân sự người Việt nhưng không chỉ giỏi chuyên môn mà phải biết sử dụng ngoại ngữ của họ. Người Nhật luôn muốn nhân viên có thể giao tiếp được những từ tiếng Nhật căn bản nên bạn sẽ bất ngờ khi thấy tại các nhà máy của Nhật, họ dán những hướng dẫn học tiếng Nhật ở khắp mọi nơi, thậm chí ngay cả trong Toilet. Trung Quốc, Hàn Quốc, Mỹ cũng là những quốc gia có nhiều công ty lớn đầu tư tại Việt Nam, chính sách về nhân sự, tiền lương và cơ hội nghề nghiệp luôn rộng mở đối với những ứng viên biết sử dụng ngôn ngữ của họ.

1.2. Học ngoại ngữ giúp bạn dễ dàng tiếp cận với kho trí thức nhân loại

Internet đang phổ cập đến mọi vùng miền của Tổ quốc, với một thiết bị có khả năng kết nối internet bạn sẽ tiếp cận với nguồn tri thức khổng lồ của thế giới nhưng phần lớn trong số đó lại được viết bằng tiếng Anh. Tài liệu hướng dẫn, tạp chí khoa học...

đều dễ dàng có thể truy cập. Công việc của bạn đơn giản chỉ là làm sao phải hiểu được chúng mà thôi. Không có cách nào hiệu quả hơn là bạn đầu tư thời gian học ngoại ngữ nói chung và học tiếng Anh nói riêng mỗi ngày.

1.3. Học ngoại ngữ giúp bạn tự tin trong cuộc sống

Cuộc sống là kết nối, bạn sẽ luôn luôn phải giao tiếp với tất cả mọi người và gần như sẽ có không dưới một vài lần bạn được tiếp cận với những người nước ngoài. Bạn sẽ làm gì? Ngại ngần quay đi hay nhờ bạn bè phiên dịch mới có thể nói chuyện được với họ. Nếu đó là những người đến từ những quốc gia có ngôn ngữ riêng biệt thì nó là vấn đề bình thường nhưng nếu như bạn nằm trong một nhóm hoặc chỉ mình bạn không thể giao tiếp một cách tự nhiên thì thực sự lúc đó bạn sẽ cảm thấy mình phải thay đổi - PHẢI HỌC!

Với bối cảnh nền kinh tế mở cửa, hội nhập như hiện nay, ngày càng nhiều các doanh nghiệp nước ngoài đầu tư sang thị trường Việt Nam, mang lại rất nhiều cơ hội việc làm cho các lao động trẻ. Ngoại ngữ còn được ví như cầu nối về ngôn ngữ giữa các

* Trường Đại học Công đoàn

quốc gia trên thế giới, có tác dụng tích cực trong việc giao lưu hợp tác với con người các nước.

Khi bạn giỏi về ngoại ngữ đặc biệt là tiếng Anh thì đó là một lợi thế giúp bạn có nhiều cơ hội để trúng tuyển vào các công ty. Ví dụ cụ thể trong những năm vừa qua: có những sinh viên ra trường đạt loại giỏi và đã xin việc vào làm tại các doanh nghiệp, công ty nước ngoài. Họ đã trải qua rất tốt các vòng kiểm định về kiến thức chuyên ngành nhưng chỉ vì thiếu các kỹ năng (nghe, nói, đọc, viết) tiếng Anh nên đã không thể vượt qua được bài kiểm tra về ngoại ngữ. Và hậu quả là họ đánh mất cơ hội xin việc của mình. Đó là một vấn đề rất đáng tiếc đối với sinh viên, nhưng đó cũng là những bài học cho sinh viên thế hệ sau.

Nếu có ngoại ngữ tốt, bạn có thể học hỏi thêm nhiều kiến thức thông qua việc tham dự các dự kiện, bài thuyết trình từ các chuyên gia.

Các kỹ năng ngôn ngữ tốt có thể là một món quà cho sự nghiệp của bạn. Việc có thể nói, giải thích, và đàm phán bằng một ngôn ngữ khác khiến cơ hội tuyển dụng của bạn nhiều hơn, tăng cường sự tự tin của bạn, và có thể đạt được một mức lương cao hơn. Nếu bạn có trình độ thông thạo ngôn ngữ bằng cách du học nước ngoài, bạn cũng sẽ đồng thời được trang bị rất nhiều kỹ năng mềm: các kỹ năng con người và kỹ năng quản lý mà các nhà tuyển dụng tìm kiếm.

Tóm lại: Biết một ngoại ngữ khác (và một nền văn hoá khác) sẽ có lợi cho cả cuộc sống cá nhân và công việc của bạn, bất kể bạn đang làm việc ở quốc gia nào và trong ngành nghề nào.

2. Lựa chọn ngoại ngữ đáp ứng nhu cầu hiện tại

Ngoại ngữ là một kỹ năng bạn không thể thiếu trong thời đại kinh tế hội nhập hiện nay. Bất kỳ ngành học nào cũng được khuyến khích hoặc có một số ngành bắt buộc phải học ngoại ngữ mới có thể theo kịp chương trình học. Vì vậy, ngoại ngữ là môn học mà bạn cần phải "dắt túi" một vốn ngữ pháp và từ vựng đáng kể, ít nhất có thể dùng để giao tiếp cơ bản.

Không thể kết luận vội vã là ngoại ngữ nào nên theo học. Trên thế giới có biết bao ngôn ngữ được sử dụng và tùy vào độ thông dụng mà nó được đào tạo phổ biến hơn. Ví dụ như ngoại ngữ tiếng Anh, đây là ngoại ngữ bạn được khuyến khích học tập và có trong chương trình đào tạo từ tiểu học cho đến đại học, cao đẳng. Là ngôn ngữ thông dụng và được nhiều nước sử dụng, các giao dịch thương mại quốc tế hầu hết đều sử dụng ngôn ngữ tiếng Anh để giao dịch. Tuy nhiên, nếu bạn không theo ngành kinh tế, hay không có nhu cầu, sở thích học tiếng Anh thì việc học sẽ trở thành gánh nặng và bạn sẽ

khó tiếp cận và tiếp thu ngôn ngữ đó, hơn nữa nó cũng không cần thiết trong trường hợp của bạn vì môi trường mà bạn muốn làm việc không sử dụng tiếng Anh...

Chính vì thế, việc lựa chọn ngoại ngữ là việc của từng cá nhân, nó phụ thuộc vào sự cần thiết của ngoại ngữ đó trong đời sống, công việc của họ, hay chỉ đơn giản là sở thích, niềm đam mê,... Thực tế, có nhiều bạn trẻ hiện nay chạy theo số đông, xu hướng và lựa chọn ngoại ngữ không phù hợp với bản thân, khiến cho việc học tập không hiệu quả, tốn thời gian, công sức và khó có việc làm trong tương lai.

Sau đây là vài gợi ý nhằm cung cấp cho các bạn những ngoại ngữ phổ biến, có nhiều chương trình đào tạo tại Việt Nam, dễ tiếp cận và tìm kiếm cơ hội việc làm trong tương lai:

Tiếng Anh: Đây là ngôn ngữ toàn cầu. Nếu bạn muốn làm việc ở nước ngoài, bạn không nhất thiết phải nói tiếng Anh, nhưng đó có thể là một ý tưởng rất tốt nếu bạn có thể nói tiếng Anh - bất kể bạn đang theo đuổi ngành nghề gì. Đó cũng là một ngôn ngữ quan trọng trong môi trường học thuật và có thể đưa bạn vào các trường đại học, tiếp cận với tri thức, và các lựa chọn giáo dục trên thế giới. Cuối cùng nhưng không kém phần quan trọng, tiếng Anh có thể giúp ích khi bạn du lịch hoặc thoả mãn trong bất cứ thứ gì có liên quan đến văn hoá pop - sau cùng, cuộc sống không phải chỉ là về công việc.

Tiếng Pháp: Tiếng Pháp là ngôn ngữ chính thức tại 29 quốc gia và được sử dụng bởi hơn 220 triệu người - hầu hết trong số đó đều sống ở Châu Âu và Châu Phi. Đó là ngôn ngữ làm việc của các tổ chức quốc tế như Liên Hợp quốc, UNESCO, NATO, FIFA hay Tổ chức Y tế thế giới. Thế vận hội Olympics sử dụng tiếng Pháp là một trong những ngôn ngữ chính thức, và Liên Hợp quốc lựa chọn ngôn ngữ này là một trong những ngôn ngữ thủ tục của họ. Nếu bạn đang theo đuổi sự nghiệp trong ngành ngoại giao, quan hệ quốc tế, hoặc muốn làm việc trong các dự án tại hoặc với Châu Phi, việc thành thạo tiếng Pháp là một điều bắt buộc. Một lưu ý nhỏ, đừng quên rằng tiếng Pháp cũng là ngôn ngữ của thời trang cao cấp.

Tiếng Tây Ban Nha: Với hơn 300 triệu người bản ngữ, bạn không chỉ có nhiều cơ hội để sử dụng tốt các kỹ năng ngôn ngữ của mình tại các điểm đến xinh đẹp trên thế giới (du lịch thành phố Barcelona hoặc lướt sóng tại Costa Rica), nhưng bạn cũng sẽ hưởng lợi từ nhiều cơ hội nghề nghiệp khác khi sử dụng thành thạo đối thủ ngôn ngữ hùng mạnh này. Tương tự như tiếng Pháp, tiếng Tây Ban Nha cũng là một trong những ngôn ngữ chính thức của nhiều tổ chức quốc tế, và là một trong những

ngôn ngữ được sử dụng rộng rãi nhất trên internet. Thêm vào đó, nếu bạn có dự định làm việc trong lĩnh vực y tế hoặc làm công tác xã hội, Tiếng Tây Ban Nha có thể là một lựa chọn tuyệt vời đó cũng là ngôn ngữ phổ biến thứ hai tại Mỹ, nó sẽ rất hữu ích khi bạn muốn làm việc ở Bắc Mỹ.

Tiếng Đức: Có khoảng 100 triệu người bản địa nói tiếng Đức, khiến cho tiếng Đức trở thành ngôn ngữ mẹ đẻ được sử dụng rộng rãi nhất ở Châu Âu. Kinh tế Đức là một trong những nền kinh tế lớn mạnh nhất Châu Âu và đứng thứ tư trên thế giới. Nếu bạn muốn trở thành một phần của sự thành công về ngôn ngữ, sự kết hợp việc học tiếng Đức của bạn với sự nghiệp trong ngành khoa học, tài chính/ngân hàng, văn học/xuất bản và kỹ thuật có thể đưa bạn đi đúng hướng.

Tiếng Trung: Trung Quốc tự hào là một trong những nền kinh tế lớn nhất thế giới, có nghĩa là nhiều cơ hội kinh doanh và tuyển dụng. Cũng có rất nhiều người để bạn thực hành ngôn ngữ: Tiếng Trung phổ thông là tiếng mẹ đẻ của hơn 800 triệu người ở nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa và Đài Loan, và ngôn ngữ này cũng được sử dụng ở Indonesia, Hồng Kông, Thái Lan, Malaysia, Singapore, Brunei, Mongolia, và Philippines. Tóm lại, bạn có thể bàn luận về thời tiết và nghề nghiệp của bạn với tất cả mọi người ở Châu Á. Là ngôn ngữ thứ hai, Tiếng Trung là một sự kết hợp tuyệt vời với một bằng cấp trong lĩnh vực kinh doanh hay du lịch và cũng có thể nâng cao chất lượng công việc của bạn khi làm việc trong ngành sản xuất.

Tiếng Ý: Biết tiếng Ý có thể giúp cải thiện triển vọng nghề nghiệp của bạn khi bạn theo đuổi một ngành nghề liên quan đến nghệ thuật, thời trang, thiết kế, âm nhạc (cổ điển), hàng xa xỉ, và bất cứ thứ gì về ẩm thực. Có tất cả những điều cực kỳ thú vị mà bạn có thể bàn luận với 70 triệu người bản xứ.

Tiếng Nhật: Mặc dù diện tích không quá rộng lớn, Nhật Bản là một trong những nền kinh tế lớn và sáng tạo nhất thế giới - đặc biệt nổi tiếng cả về ngành công nghiệp điện tử tiêu dùng và công nghiệp ô tô. Bất kỳ công việc gì trong ngành sản xuất, kỹ thuật, hay nghiên cứu và phát triển đều thuận lợi với một khía cạnh về các kỹ năng ngôn ngữ tiếng Nhật. Quốc gia này xuất khẩu và nhập khẩu rất nhiều hàng hoá, vì vậy có rất nhiều cơ hội để liên hệ với một công ty Nhật - và gây ấn tượng với họ bằng các kỹ năng tiếng Nhật của bạn.

Tóm lại: Ngôn ngữ được sử dụng phổ biến chỉ là một trong những tiêu chí để bạn tham khảo trong quá trình chọn lựa ngôn ngữ theo học. Bên cạnh đó, nếu bạn đang muốn tìm kiếm cơ hội việc làm dễ dàng hơn, cánh cửa việc làm rộng mở chào đón nếu

bạn sử dụng những ngoại ngữ mà doanh nghiệp, tổ chức đang cần và tùy thuộc vào nhu cầu của nhà tuyển dụng.

Vì vậy, nếu bạn đã xác định được môi trường bạn muốn làm việc, ví dụ bạn muốn làm việc ở công ty phiên dịch tiếng Trung hay tập đoàn Canon thì tiếng Trung và tiếng Nhật là ngôn ngữ hoàn toàn phù hợp với bạn. Ví dụ này cho thấy việc học ngoại ngữ của bạn sẽ gắn liền với mục đích, lợi ích trong tương lai của bạn, vì thế để lựa chọn được ngoại ngữ phù hợp, bạn cần phải lựa chọn được môi trường bạn muốn học tập và làm việc trước.

Để biết được sự cần thiết của các doanh nghiệp Việt Nam, bạn có thể tham khảo các tiếng phổ biến như tiếng Anh, tiếng Trung, tiếng Nhật, tiếng Pháp,...

Nếu bạn muốn vươn rộng cơ hội ra thế giới, bạn hãy tham khảo danh sách những ngôn ngữ cần nguồn nhân sự lớn trên thế giới của trang Omniglot dựa trên cơ sở những thông tin tuyển dụng được đăng tải nhiều nhất:

Tại các nước ở Châu Á gần gũi với Việt Nam nhất: tiếng Anh, Nhật, Trung, Hàn Quốc, Malaysia, Tây Ban Nha.

- Tại các cường quốc châu Âu: Anh, Pháp, Đức, Tây Ban Nha, Ý, Hà Lan, Đan Mạch, Thụy Điển, Na Uy

- Tại các nước khu vực châu Mỹ là các ngôn ngữ: Tiếng Anh, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Pháp, Nhật Bản.

- Tại Châu Phi: Tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Swahili, tiếng Ả Rập, tiếng Bồ Đào Nha.

Việc lựa chọn ngôn ngữ nào thì hãy chắc chắn rằng nó phù hợp với năng lực của bạn, phù hợp với sự lựa chọn nghề nghiệp trong tương lai, hoặc ít nhất bạn phải có niềm đam mê yêu thích thì mới chinh phục được một ngôn ngữ hoàn toàn mới. Việc học ngôn ngữ mới bước đầu sẽ khó khăn và dễ chán nản, nhưng hãy nghĩ về lợi ích của nó trong tương lai và nghĩ về lý do bạn đã bắt đầu học để tìm lại động lực cho bản thân. □

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Thông tư 07/2015/TT-BGDĐT ban hành quy định về khối lượng kiến thức tối thiểu, yêu cầu về năng lực mà người học đạt được sau khi tốt nghiệp đối với mỗi trình độ đào tạo của giáo dục đại học và quy trình xây dựng, thẩm định, ban hành chương trình đào tạo trình độ Đại học, Thạc sĩ, Tiến sĩ.
2. Long, M. (1996), The role of the linguistic environment in second language acquisition in Ritchke, W.C. & Bhatia, T.K. (eds.), *Handbook of Language Acquisition. Second Language Acquisition* (pp. 413-468). New York: Academic Press.
3. Nunan, D. (1991), *Language Teaching Methodology*. Prentice Hall International.
4. Viện Ngôn ngữ học (2002), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng.